INVEST MOLDOVA

TURISM & HOSPITALITY

Republica Moldova

Chișinău, 2025

Acest profil investițional este aliniat cu Harta investițiilor pentru Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD) – un instrument strategic elaborat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, în parteneriat cu Agenția de Investiții din Republica Moldova, care conectează prioritățile de dezvoltare ale țării cu oportunități concrete pentru capitalul privat.

Harta investițiilor pentru ODD oferă o perspectivă orientată spre viitor asupra oportunităților investiționale din Republica Moldova și transpune prioritățile naționale de reformă și dezvoltare în arii clare de oportunitate investițională, relevante pentru investitori interesați de creștere durabilă și impact economic și social.

Pentru turism și ospitalitate, harta evidențiază în mod special turismul gastronomic durabil pentru dezvoltare rurală și turismul medical ca domenii de oportunitate investițională cu potențial ridicat. Acest profil investițional aprofundează aceste arii, oferind investitorilor detalii sectoriale aplicate.

Scanați codul QR pentru a explora Harta investițiilor pentru ODD și cadrul strategic mai larg în care se înscriu aceste oportunități.

Elaborarea acestui material a fost susținută în cadrul proiectului PNUD-Elveția „Piețe reziliente și incluzive în Moldova". Opiniile aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al PNUD sau al Elveției.

Cuprins

Informații generale despre țară 4

Prezentarea generală a sectorului turismului și a ospitalității 7

Apel pentru investiţii în sectorul turistic și al ospitalității al Republicii Moldova 9

Procesul de deschidere a unei afaceri în Moldova 11

Suportul oferit de Stat și Parteneri – granturi și subvenții 13

Programe/granturi de suport ale donatorilor din domeniu 13

Potențial de investiții pentru Diaspora 14

Istorii de succes din sector 15

Informații generale despre țară

Factori cheie:

Denumirea
Republica Moldova

Capitală
Chișinău aprox. 665,461

Populație
2.4 milioane

Suprafață
33.874 km²

Limbi
Română
Alte limbi vorbite:

Valuta (2024)
MDL: 1 EUR = 19.25 MDL

Statutul în UE
Din iulie 2022
țară candidat la aderare la UE

Negocieri deschise de aderare la UE
Iunie 2024

Zboruri directe
către 25 de țări
50 de orașe (5 zboruri charter)

Rata de ocupare a fortei de munca, 2024
42,7%

PIB per capita, EUR, 2024
€ 6.956

PIB, mlrd EUR, 2024
€ 16,56

Rata inflației, %, 2024
4,7%

REPUBLICA MOLDOVA

2024

+0,1%
PIB, creștere %, 2024
+0,1% față de anul 2023

$ 5.588,3
ISD, mln USD, 2024

MDL 16.100
Salariu mediu
pe economie, lei, 2025

Republica Moldova - deschisă către marile piețe ale lumii

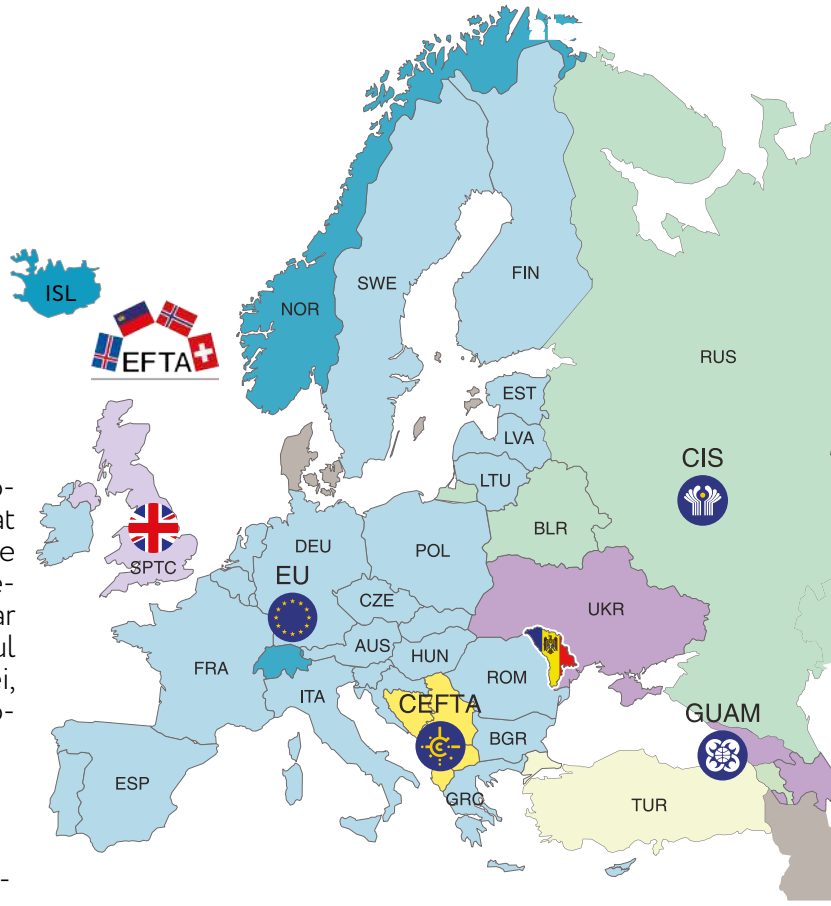

Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană

Acordul de asociere dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova a fost semnat în iunie 2014 și este în vigoare din iulie 2016. Ambele părți au convenit să își liberalizeze în continuare comerțul bilateral, iar acordul facilitează și mai mult comerțul prin apropierea treptată a legislației, normelor și procedurilor Republicii Moldova, inclusiv a standardelor, de cele ale UE.

Acorduri de liber schimb

EFTA/AELS (Asociația Europeană a Liberului Schimb) - include Islanda, Liechtenstein, Norvegia, Elveția; intrat în vigoare la 1 Aprilie 2025;

SPTC (Acordul de Parteneriat Strategic, Comerț și Cooperare între Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord și Republica Moldova) - semnat în 2020;

Acordul de Liber Schimb cu Turcia - semnat în 2017;

Acordul de Liber Schimb cu țările CSI (Comunitatea Statelor Independente) - include Armenia, Azerbaidjan, Tadjikistan, Uzbekistan; Moldova face parte din acest acord din 2012;

CEFTA (Acordul de Liber Schimb Central-European) - reconfigurat pentru statele non-UE incluzând Albania, Bosnia și Herțegovina, Macedonia, Muntenegru, Serbia și Kosovo sub administrare UNMIK, semnat în 2007;

GUAM (Organizația pentru Democrație și Dezvoltare Economică) - include Georgia, Ucraina, Azerbaidjan, semnat în 2002;

Acorduri privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor (34 de țări).

Acces către o piață duty-free de peste **869 milioane de consumatori.**

Conform previziunilor FMI, în perioada 2025-2029, **PIB**-ul Republicii Moldova va crește în medie cu aproximativ **5% pe an.**

În următorii 5 ani, Republica Moldova va avea cea mai mare creștere economică din regiune și va depăși Armenia, Belarus, Georgia, Macedonia de Nord și Albania în ceea ce privește Produsul Intern Brut pe cap de locuitor.

2022 — **GUAM** (Organizația pentru Democrație și Dezvoltare Economică) - include Georgia, Ucraina, Azerbaidjan, semnat în 2002.

2007 — **CEFTA** (Acordul de Liber Schimb Central-European) - reconfigurat pentru statele non-UE incluzând Albania, Bosnia și Herțegovina, Macedonia, Muntenegru, Serbia și Kosovo sub admini - strare UNMIK, semnat în 2007.

2012 — **Acordul de Liber Schimb cu țările CSI** (Comunitatea Statelor Independente) - include Armenia, Azerbaidjan, Tadjikistan, Uzbekistan, Moldova face parte din acest acord din 2012.

2014 — **DCFTA** (Zona de Comerț Liber Aprofundat și Cuprinzător cu Uniunea Europeană)

2017 — **Acordul de Comerț Liber cu Turcia**

2020 — **SPTC** (Acordul de Parteneriat Strategic, Comerț și Cooperare între Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord și Republica Moldova) - semnat în 2020.

2023 — **EFTA** (Asociația Europeană a Liberului Schimb) - include Islanda, Liechtenstein, Norvegia, Elveția; intrat în vigoare la 1 Aprilie 2025

Beneficiile Acordului de Liber Schimb

Acordurile de comerț liber și alte acorduri internaționale semnate de Republica Moldova sunt esențiale pentru dezvoltarea economică și integrarea internațională a țării.

Acces la piețe mai mari
Acordurile de comerț liber permit Republicii Moldova să acceseze piețe mai extinse, eliminând barierele tarifare și nontarifare pentru bunuri și servicii. Acest lucru ajută la creșterea exporturilor și la diversificarea economiei.

Atragerea investițiilor
Acordurile de comerț, cum ar fi acordurile privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, cresc încrederea investitorilor străini.
Astfel, Moldova devine o destinație mai atractivă pentru investiții, ceea ce poate conduce la crearea de locuri de muncă, transfer de tehnologie și dezvoltare industrială.

Integrare economică și politică
Acordul de liber schimb UE-Moldova este o Zonă de Liber Schimb Aprofundată și Cuprinzătoare (ZLSAC), parte a Acordului de Asociere UE-Moldova, semnat în 2014 și în vigoare integral din 1 iulie 2016. Acesta elimină majoritatea taxelor vamale pentru bunurile comercializate între cele două părți, promovează o integrare economică mai strânsă și aliniază legislația moldovenească la cea europeană.
Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană, de exemplu, nu doar că a eliminat barierele comerciale, dar a impulsionat și reformele interne în conformitate cu standardele și normele europene.
Aceasta încurajează guvernanța democratică, statul de drept și respectarea drepturilor omului.

Prezentarea generală a sectorului turismului și a ospitalității

Sectorul turismului și ospitalității din Republica Moldova a demonstrat o capacitate semnificativă de recuperare după pandemia COVID-19, marcând o **revenire accelerată în 2023.** Creșterea numărului de turiști, a investițiilor în infrastructură și a interesului pentru turismul de nișă conturează un **cadru favorabil pentru inițiative antreprenoriale.**

Tabelul 1. **Activitatea economică a sectorului**

An	Total întreprinderi active	Total număr de angajați	Cifra de Afaceri, EUR	Profit, EUR
2019	513	4043	409.010.755	15.315.039
2022	524	2839	323.175.005	23.005.758
2023	574	3812	676.982.787	27.160.032

Sursa: Biroul Național de Statistică

Observație: Sectorul a înregistrat o creștere de peste 60% a cifrei de afaceri și aproape o dublare a profitului între 2019 și 2023 – un semnal clar privind redresarea și atractivitatea investițională

Potrivit datelor publicate de Biroul Național de Statistică , în anul 2024 numărul total al vizitatorilor (turiști și excursioniști) care au participat la turismul organizat de agențiile de turism și turoperatori a fost de **555,9 mii persoane**, în creștere cu **10,4% față de anul 2023**. Distribuția pe forme de turism este următoarea:

Turismul emițător (călătoriile cetățenilor moldoveni în străinătate): **396,9 mii persoane**, în creștere cu **9,5%**.

Turismul receptor (vizitele cetățenilor străini în Republica Moldova): **67,6 mii persoane**, în creștere semnificativă cu **55,1%**.

Turism receptor (vizitatori străini în Republica Moldova)

În 2024, numărul vizitatorilor străini prin agenții de turism a crescut cu **55,1%,** ajungând la **67,6 mii persoane. 92%** dintre aceștia au fost excursioniști veniți pentru odihnă și agrement. Cei mai mulți vizitatori au provenit din **România (67,2%)** și **Italia (13,5%)**. Numărul de turiști-zile a crescut cu **24,8%**, iar durata medie a sejurului a ajuns la **4,0 zile** (față de 3,8 zile în 2023).

Turism emițător (călătorii ale moldovenilor în străinătate)

În 2024, **396,9 mii de cetățeni** au călătorit în străinătate prin agenții, în creștere cu **9,5%. 99,4%** au plecat pentru odihnă și agrement, alegând în special **Turcia (45,9%), Bulgaria, Egipt, România** și **Grecia.** Numărul de turiști-zile a crescut cu **6,6%**, însă durata medie a sejurului s-a redus de la **6,7 la 6,4 zile.**

Un segment cu potențial semnificativ, dar insuficient explorat în Moldova, este **turismul medical** – în special pentru: stomatologie, intervenții estetice și dermatologice, tratamente balneare și de recuperare.

Moldova oferă prețuri competitive și specialiști bine pregătiți în clinici private moderne, în special în Chișinău.
Combinarea tratamentelor cu sejururi turistice poate genera un **model de business atractiv pentru diaspora.**

Posibile direcții de dezvoltare:

- pachete integrate (transport – cazare – tratament),
- servicii medicale pentru diaspora aflată temporar în țară,
- dezvoltarea centrelor de wellness, spa și recuperare cu facilități turistice.

Sectorul ospitalității (HoReCa – hoteluri, restaurante, cafenele) a devenit un motor de creștere economică în Republica Moldova, în special în perioada post-pandemică. Între 2019 și 2023, cifra de afaceri a companiilor din turism și ospitalitate a crescut cu peste **60%**, atingând **460 milioane EUR în 2023**, în timp ce profitul s-a **aproape dublat**, ajungând la **peste 29 milioane EUR.**

Această evoluție reflectă nu doar revenirea activității turistice, ci și **extinderea consumului local** pentru servicii de alimentație publică și cazare, în special în marile orașe și zonele turistice.

În prezent, activează peste **2.500 de întreprinderi în domeniu**, cu aproape **30.000 de angajați**, ceea ce face ca sectorul să fie unul dintre cei mai importanți angajatori din economia serviciilor.

Republica Moldova are în prezent peste **350 de structuri de primire turistică**, majoritatea pensiuni rurale și hoteluri mici.
- **Chișinăul** rămâne lider ca număr de unități și locuri de cazare.
- **Peste 60% din structuri sunt private și de mici dimensiuni**, ceea ce creează **oportunități accesibile pentru investiții** la scară mică sau familială.
- Cererea este în creștere pentru unități cu **identitate locală, servicii de calitate, gastronomie autentică și activități în aer liber.**

Motive pentru investiții în HoReCa:

→ Cererea pentru experiențe culinare autentice este în creștere, mai ales în rândul tinerilor și al turiștilor urbani. Restaurantele cu identitate locală, meniuri sezoniere sau abordări fusion sunt tot mai căutate.
→ Consumatorii moldoveni frecventează tot mai des locații HoReCa, iar evenimentele private (nunți, aniversări, team-buildinguri) creează cerere pentru spații moderne și servicii complete.

→ Oferta este concentrată în Chișinău, în timp ce în regiunile turistice (Orhei, Cahul, Comrat, Soroca etc.) există un deficit de locații moderne, ceea ce creează spațiu clar pentru inițiative antreprenoriale.
→ Creșterea numărului de turiști străini susține dezvoltarea de pensiuni tematice, hoteluri boutique sau restaurante cu specific tradițional în zone rurale.

Concluzii și direcții investiționale

1. Sectorul ospitalității a demonstrat o revenire rapidă post-pandemie, însoțită de creșteri semnificative în cifră de afaceri și profitabilitate.

2. Există **o cerere tot mai diversificată**, de la turism cultural și rural la **turism medical și de wellness.**

3. Modele de business viabile pentru diaspora:
- **Deschiderea de restaurante, cafenele, bistrouri** cu specific local, mediteranean, vegan sau internațional.
- **Pensiuni agroturistice sau hoteluri mici** în zonele vitivinicole sau cu potențial natural (Orheiul Vechi, Codrii, UTA Găgăuzia).
- **Catering, street food, food trucks** – modele flexibile, potrivite și pentru afaceri la scară mică sau parteneriate.
- **Spații pentru evenimente** – în special în zone turistice sau la marginea marilor orașe, cu infrastructură multifuncțională.

4. Acces la granturi, subvenții și parteneriate cu autoritățile locale pot facilita dezvoltarea unor afaceri sustenabile și ancorate în comunitate.

Apel pentru investiții în sectorul turistic și al ospitalității al Republicii Moldova

Ca răspuns la cererea tot mai mare pentru experiențe turistice autentice și diversificate, Republica Moldova oferă un potențial semnificativ pentru dezvoltarea infrastructurii și serviciilor din sectorul turistic și al ospitalității. Cu un patrimoniu cultural bogat, peisaje naturale pitorești și un sector vitivinicol de renume, Moldova este poziționată ideal pentru a atrage investiții **în hoteluri, pensiuni agroturistice, restaurante, centre de agrement, agenții de turism și alte facilități dedicate turiștilor.**

Exemple de spații cu potențial de adaptare sau noi dezvoltări:

- Clădiri din centrele urbane, potrivite pentru hoteluri boutique, hosteluri sau spații pentru evenimente culturale și turistice.
- Terenuri în zone rurale, ideale pentru pensiuni agroturistice, campinguri sau eco-rezidențe, în apropiere de atracții precum Orheiul Vechi sau vinăriile din regiune.
- Spații existente în proprietate publică sau privată, care pot fi modernizate pentru a găzdui restaurante tematice, centre de informare turistică sau spații pentru activități de agrement (ex. trasee de drumeție, tururi cu bicicleta).

Costul vieții și calitatea vieții

Ca țară în curs de dezvoltare, Moldova oferă standarde de trai comparabile cu reperele internaționale în domenii precum sănătatea, educația și alte servicii esențiale, contribuind la un stil de viață confortabil. Comparativ cu alte țări europene, Moldova oferă un cost de trai mai accesibil, în special în ceea ce privește locuințele și utili -

tățile, păstrând în același timp o calitate ridicată a serviciilor de internet.

Stabilitatea economică a Moldovei urmează o traiectorie ascendentă, contribuind la îmbunătățirea condițiilor de trai, într-un mod eficient din punct de vedere al costurilor și favorabil unui echilibru sănătos între viața profesională și cea personală. Aceste caracteristici sunt recunoscute ca factori cheie care contribuie la calitatea generală a vieții în țară.

Prețurile de consum (incl. chiria) în Chișinău sunt:

- cu **25,8% mai mici** decât în Budapesta
- cu **32,5% mai mici** decât în Cracovia
- cu **51,5% mai mici** decât în Varșovia
- cu **67% mai mici** decât în Londra
- cu **197,0% mai mici** decât în București

Exemple de costuri lunare:

- **Chirie (apartament 1 cameră):** 550 EUR
- **Utilități (medie lunară):** 190 EUR
- **Abonament sală de fitness (mediu):** 30 EUR
- **Meniu 3 feluri pentru 2 persoane la restaurant:** 30 EUR
- **Bilet transport public:** 0,3 EUR
- **Cursă taxi (pe km):** 0,26 EUR
- **Preț mediu cursă taxi:** 6 EUR
- **Bilet cinema/teatru:** 5 EUR

De ce să investești în sectorul turistic și al ospitalității?

1. **Cerere în creștere:** Turismul în Moldova este în plină expansiune, cu un interes tot mai mare din partea turiștilor europeni și internaționali pentru enoturism, turism cultural și rural.

2. **Costuri competitive:** Costurile reduse pentru forță de muncă și operare fac ca investițiile în hoteluri, pensiuni sau restaurante să fie mai accesibile decât în alte țări europene, oferind un randament atractiv al investiției.

3. **Sprijin guvernamental și internațional:** În 2023, guvernul a aprobat un program de sprijin pentru afacerile mici și mijlocii din sectorul turistic, care include finanțare nerambursabilă de până la 70% din valoarea proiectelor de investiții, cu un maxim de 500.000 lei per beneficiar, acordând prioritate turismului rural. De asemenea, reglementările simplificate permit dezvoltarea pensiunilor agroturistice pe terenuri agricole fără schimbarea destinației terenului, reducând costurile inițiale.

4. **Diversitate și autenticitate:** De la vinăriile renumite la situri UNESCO precum Orheiul Vechi, Moldova oferă oportunități unice pentru dezvoltarea de produse turistice de nișă, cum ar fi tururile gastronomice, festivalurile culturale sau activitățile de aventură.

Procesul de deschidere a unei afaceri în Moldova

Înființarea unei afaceri în Republica Moldova implică parcurgerea unor pași legali și administrativi.

1. Înregistrarea afacerii:

Entitatea se înregistrează la organul înregistrării de stat în conformitate cu legislația Republicii Moldova (RM). Înregistrarea oficială a persoanelor juridice și a sucursalelor acestora se efectuează în termen de **24 de ore lucrătoare,** începând cu ziua lucrătoare imediat următoare depunerii documentelor necesare pentru înregistrare. **La cererea solicitantului, înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a sucursalelor acestora poate fi realizată în regim de urgență în doar 4 ore.**

Pentru detalii privind **procesul de înregistrare a persoanei juridice și tarife** scanați QR Code-ul.

2. Deschiderea Contului Bancar/de Plăți:

Se face la orice banca comerciala de pe teritoriul Republicii Moldova prezentând documentele necesare în conformitate cu cerințele băncii.

3. Luare în evidență:

Entitatea recent înființată este înregistrată în evidențele organelor de stat. În plus, sunt necesare proceduri specifice.

Entitate cu statut de persoană juridică:
În scopul respectării obligației de raportare fiscală și pentru a beneficia de serviciile fiscale electronice, este necesară autentificarea în SIA „Cabinetul personal al contribuabilului".

Accesul la acesta poate fi realizat de pe pagina web a SFS, disponibilă scanând QR Code-ul.

Pentru autentificare în SIA „Cabinetul personal al contribuabilului", este imperativă o semnătură electronică sau mobilă emisă de prestatorii de servicii de certificare acreditați în domeniu.

Detalii suplimentare pot fi găsite accesând următorul QR-code.

Informații detaliate despre autentificare și utilizarea serviciilor fiscale electronice prin intermediul SIA „Cabinetul personal al contribuabilului" sunt prezentate în Ghidul de utilizare.

Ghidul de utilizare, disponibil la acest QR-code.

Puteţi obţine semnătura electronică în calitate de persoană fizică, juridică sau subiect al declarării atât în Republica Moldova cât și la sediile Ambasadelor în ţările în care vă aflaţi.

Pentru mai multe detalii accesaţi:
https://semnatura.md/

65%
din servicii sunt digitalizate

Suportul oferit de Stat și Parteneri – granturi și subvenții

Guvernul Republicii Moldova susține în mod activ dezvoltarea comunităților și a sectorului privat prin intermediul unui amplu program de subvenții și granturi. Acest angajament se reflectă în diversitatea inițiativelor finanțate, menite să stimuleze inovația, să sprijine antreprenoriatul și să contribuie la creșterea economică durabilă.

A) Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (ODA) are misiunea de a susține dezvoltarea mediului antreprenorial autohton, prin acordarea asistenței financiare și tehnice pentru companii, emiterea garanțiilor financiare și de stat, precum și asigurarea infrastructurii de suport în afaceri.

Pentru informație adițională, accesați următorul QR-code.

Dezvoltarea ÎMM în domeniul Turismului
Programul susține promovarea și facilitarea activităților de turism și antreprenoriat, crearea de noi afaceri, creșterea veniturilor în sectorul turistic și sectoare conexe, inclusiv, promovarea și exportul de produse și servicii turistice specifice Republicii Moldova.

Buget total alocat pentru anul 2025:
12.100.655 lei, din resursele Bugetului de stat și resursele Uniunii Europene
Buget disponibil pentru apelul lansat:
2.594.353 lei

Pentru informație adițională, accesați următorul QR-code.

Programul de Transformare Digitală a ÎMM
Obiectivul general al Programului de transformare digitală a ÎMM reprezintă susţinerea mediului de afaceri prin acordarea de suport financiar nerambursabil, pentru digitalizarea propriilor afaceri, precum și facilitarea accesului pe pieţele interne și externe. **Plan de finanţare individual de pană la 500.000 MDL.**

Pentru informație adițională, accesați următorul QR-code.

Programul de Atragere a Remitenților în Economie (PARE 1+2)
Programul PARE este destinat lucrătorilor migranţi şi rudelor de gradul I ai acestora, care intenţionează să investească remitenţele în iniţierea sau în dezvoltarea unei afaceri. **Suport financiar nerambursabil de la 250000 MDL.**

Pentru informație adițională, accesați următorul QR-code.

Programul Femei în Afaceri
Scopul Programului este oferirea suportului financiar și non-financiar prin acordarea granturilor pentru investiții și servicii relevante pentru dezvoltarea afacerilor de către femei. **Valoarea maximă a finanţării nerambursabile în cadrul Componentei II nu va depăși suma de 165 000 MDL.**

Pentru informație adițională, accesați următorul QR-code.

Programul „START PENTRU TINERI”
Programul are ca obiectiv promovarea antreprenoriatului în rândul generaţiei tinere pentru sprijinirea integrării socio-economice. Finantare nerambursabilă în valoare de **până la 200 000 MDL** (70% / 30%) Credit cu porţiune de grant până la **1 760 000 de lei** (85% / 15%).

Pentru informație adițională, accesați următorul QR-code.

Program Guvernamental pentru Susținerea Antreprenorilor
Antreprenorii din Republica Moldova pot contracta **credite de la băncile comerciale** de până la 15 milioane lei cu dobândă avantajoasă, parțial acoperită de stat, prin intermediul Programului „373”. Pentru detalii suplimentare, consultați pagina https://373.gov.md/

Pentru informație adițională, accesați următorul QR-code.

Programul de Susținere a Inovațiilor Digitale și Startup-Urilor Tehnologice
Program destinat sprijinirii startup-urilor tehnologice în faza de lansare sau extindere timpurie. Oferă granturi pentru dezvoltarea și testarea produselor digitale inovatoare.
Valoarea grantului: până la 500.000 MDL
Contribuția proprie: minim 10%
Eligibilitate: persoane fizice care doresc să lanseze o afacere tehnologică sau companii nou-înființate, axate pe produse sau servicii IT inovatoare.

Pentru informație adițională, accesați următoarele QR-code.

B) Agenția de Investiții din Republica Moldova
Agenția guvernamentală dedicată atragerii investițiilor și promovării exporturilor din Republica Moldova.

Printre serviciile oferite exportatorilor se numără:
- **Consiliere personalizată:** Oferă informații și strategii pentru accesarea piețelor internaționale.
- **Organizarea de misiuni economice:** Facilitează participarea la la târguri, expoziții internaționale și evenimente de networking.
- **Sprijin logistic și informații de piață:** Asistă exportatorii în navigarea cerințelor legale și logistice ale piețelor externe.

Pentru mai multe informații accesați următorul QR-code.

INVEST MOLDOVA
invest.gov.md

Programul BRIDGE
este o inițiativă **Invest Moldova** destinată sprijinirii antreprenorilor și afacerilor emergente. Programul oferă finanțare și resurse necesare pentru inovare, dezvoltare tehnologică și extinderea pe noi piețe. Beneficiarii au acces la:
- **Granturi pentru inovare și dezvoltare:** Finanțare pentru proiecte inovatoare și tehnologii avansate.
- **Mentorat și consultanță:** Suport strategic și consiliere pentru dezvoltarea afacerii.
- **Acces la piețe internaționale:** Facilitarea extinderii și internaționalizării afacerilor.

Pentru informație adițională, accesați următorul QR-code.

BRIDGE

Programe/granturi de suport ale donatorilor din domeniu

În contextul vital al dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii din Republica Moldova, donatorii și granturile pe care le oferă devin elemente fundamentale. Aceste inițiative reprezintă nu doar surse financiare cruciale, ci și catalizatori esențiali pentru stimularea inovației și creșterii economice. Contribuția lor strategică influențează semnificativ transformarea IMM -urilor, furnizând resurse esențiale și sprijin necesar pentru prosperitatea economică a țării.

În vederea gestionării asistenței externe destinate dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii din Republica Moldova, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova operează platforma online **Platforma pentru Gestionarea Asistenței externe:** https://amp.gov.md/portal/?language=ro
Această Platforma oferă acces centralizat la informații despre granturile disponibile, sprijinind dezvoltarea și inovarea IMM-urilor din țară.

Pentru informație adițională, accesați următorul QR-code.

Banca Mondială - Programul de creștere a competitivității la export și internaționalizarea ÎMM.
Suma maximă care poate fi accesată în prezent în cadrul programului este de 600 000 lei (sursele Băncii Mondiale) pentru achiziționarea serviciilor de dezvoltare a afacerii, a utilajelor, echipamentelor, instalațiilor. **Notă:** Se acordă până la 45% din valoarea investiției (fără TVA) pentru echipamente, utilaje și instalații, dar nu mai mult de 270.000 lei, cu o contribuție proprie de min. 50%.

Pentru informație adițională, accesați următorul QR-code.

Asociațiile de profil în care puteți fi membru

În Republica Moldova activează mai multe asociații de profil care sprijină dezvoltarea sectorului turismului și ospitalității. Aceste organizații reunesc agenți economici, operatori de turism, hoteluri, pensiuni, restaurante și alte entități din domeniu, având rol de reprezentare, promovare și dezvoltare a industriei.

Principalele asociații de profil

(1) ANTRIM - Asociația Națională pentru Turism Receptor și Intern din Moldova
Este una dintre cele mai importante asociații din sector, reprezentând vocea sectorului privat specializat în industria turistică. ANTRIM promovează colaborarea între antreprenorii din turism, organizează participarea Moldovei la târguri internaționale și susține dezvoltarea calității serviciilor turistice.

(2) APIT – Asociația Patronală a Industriei Turismului din Republica Moldova
Reunește operatori și agenți economici din domeniul turismului, fiind implicată în promovarea Moldovei ca destinație turistică și în reprezentarea intereselor membrilor săi la nivel național și internațional.

(3) ANAT – Asociația Națională a Agențiilor de Turism din Moldova
Fondată în 2002, ANAT este una dintre cele mai vechi asociații de turism din țară, reunind agenții economici activi în domeniul turismului emițător (outgoing) și având un rol important în dezvoltarea pieței turistice.

Potențial de investiții pentru Diaspora

Exemple de subdomenii cu potențial investițional pentru antreprenori individuali din diaspora

Pe lângă investițiile mari în infrastructură turistică realizate de operatori naționali și străini, sectorul turismului și ospitalității din Republica Moldova oferă oportunități concrete de afaceri și pentru membrii diasporei, în special pentru cei interesați să valorifice patrimoniul local, să promoveze turismul sustenabil sau să creeze experiențe autentice pentru vizitatori. Iată câteva direcții de investiție adaptate pentru persoane fizice cu bugete moderate:

1. Pensiune agroturistică / casă de oaspeți în zone rurale sau viticole
Ce presupune: Amenajarea sau renovarea unei locuințe în zone turistice (Codru, Orhei, Nistru, regiuni viticole), oferind cazare și mese tradiționale turiștilor, inclusiv experiențe locale (tururi, gătit, drumeții).
Avantaj: Cerere în creștere pentru turism autentic, sustenabil și experiențial; posibilitate de finanțare nerambursabilă prin programe naționale și internaționale.

2. Cafenea turistică / mini-bistro cu specific local
Ce presupune: Deschiderea unui punct de alimentație turistică în apropierea obiectivelor vizitate frecvent sau în zone cu flux urban ridicat.
Avantaj: Posibilitate de valorificare a rețetelor tradiționale și a brandingului local, cu investiții reduse și operare flexibilă (sezonieră, part-time).

3. Tururi ghidate tematice (vin, istorie, natură)
Ce presupune: Crearea unui micro-business specializat în tururi personalizate pentru vizitatori străini sau moldoveni (tururi de crame, experiențe culturale, rute pe bicicletă etc.).
Avantaj: Investiție minimă, utilizarea cunoștințelor proprii despre regiune, potențial de colaborare cu agenții și pensiuni locale.

4. Închiriere de echipamente pentru agrement
Ce presupune: Achiziționarea unui mic stoc de biciclete, caiace, trotinete electrice sau echipamente outdoor și oferirea acestora spre închiriere în zone turistice.
Avantaj: Operare sezonieră, costuri operaționale reduse, cerere în creștere pentru turism activ și ecologic.

5. Platformă digitală de promovare turistică locală
Ce presupune: Lansarea unui website sau aplicație mobilă care conectează turiștii cu oferte locale (cazare, gastronomie, experiențe), integrând recenzii, ghiduri și rezervări.
Avantaj: Poate fi gestionată de la distanță; ideal pentru membrii diasporei cu competențe digitale sau parteneriate locale.

Istorii de succes din sector

Pensiunea „Casa Veche”

Familia Aramă (în poză), s-a întors în Moldova după 13 ani petrecuți peste hotare și a renovat o casă veche de aproape 100 de ani în satul Palanca, raionul Ștefan Vodă. Proiectul, inițiat de Tatiana și Zaharia Aramă, a transformat casa într-o pensiune modernă și tradițională.

Renovarea casei a necesitat timp și resurse financiare considerabile. Familia a aplicat pentru un grant oferit de un donator internațional pentru a acoperi 30% din investițiile totale, care au depășit un milion de lei.

Pensiunea „Casa Veche” poate găzdui până la 16 persoane, combinând elemente moderne și tradiționale. Investițiile au inclus renovarea structurii și suport pentru design, consultanță, branding și dezvoltarea produselor turistice. Proiectul de Competitivitate din Moldova a contribuit la diversificarea ofertei turistice din regiune.

Declarații:
"Restaurarea gospodăriei a fost o provocare, dar cu suportul USAID am reușit să transformăm casa într-o pensiune primitoare," spune Zaharia Aramă. "Casa Veche este o fuziune între modern și tradițional, păstrând autenticitatea zonei rurale," adaugă Tatiana Aramă.

Îndemnul către Diaspora:
Familia Aramă încurajează diaspora să investească în Moldova, contribuind la dezvoltarea comunității și îmbunătățirea condițiilor de viață. "Întoarcerea în Moldova ne-a oferit oportunitatea de a dezvolta turismul local și de a transforma o casă veche într-un loc primitor pentru turiști din întreaga lume," spune Zaharia Aramă.

Pensiunea „Turnul Alb”

Dan Mereacre (în poză) a lăsat serviciul din Marea Britanie pentru a investi banii adunați în Moldova, deschizând pensiunea turistică „Turnul Alb” în satul Costești, raionul Ialoveni. Pensiunea oferă condiții de relaxare și odihnă în natură, cu activități precum pescuit, piscină și discoteci.

Deschiderea pensiunii a necesitat investiții semnificative. Mereacre a accesat programul PARE gestionat de ODA, obținând un grant de circa 250.000 lei pentru amenajarea piscinelor și ulterior un alt grant pentru extinderea și digitalizarea afacerii.

Astăzi, „Turnul Alb” este o afacere de familie prosperă, gestionată împreună cu surorile și nepoții săi. Pensiunea combină tradiția cu modernitatea, oferind servicii turistice diverse și contribuind la dezvoltarea turismului local și la crearea de locuri de muncă.

Declarații:
„O afacere necesită investiții substanțiale dacă vrei să fie prosperă. Experiența din străinătate m-a ajutat să accesez programul PARE și să obțin finanțarea necesară,” spune Dan Mereacre. „Revenirea în Moldova mi-a permis să apreciez avuția spirituală de acasă și să dezvolt o afacere în localitatea de baștină.”

Îndemnul către Diaspora:
Dan Mereacre încurajează diaspora să se întoarcă acasă și să investească în Moldova, subliniind importanța contribuției fiecăruia la dezvoltarea comunității. „Întoarcerea în Moldova ne-a oferit oportunitatea de a contribui la dezvoltarea turismului local și de a transforma o casă veche într-un loc primitor pentru turiști din întreaga lume,” spune Dan Mereacre.

INVEST MOLDOVA
invest.gov.md

CONTACTEAZĂ-NE:

diaspora@invest.gov.md
diaspora.invest.gov.md
www.invest.gov.md

Agenţia de Investiţii este sursa principală de informaţii și asistenţă pentru potenţialii investitori.

Oferim servicii personalizate pentru a vă ghida prin fiecare pas al procesului de decizie de investiţii și pentru a oferi sprijin continuu investitorilor existenţi pe piaţă.

În anul 2023 a fost lansat Programul ”Diaspora Invest”, special creat pentru cetăţenii moldoveni din diasporă despre oportunităţile de investiţii din Republica Moldova, despre potenţialul sectoarelor emergente, dar și despre cele mai importante instrumente de suport pentru afaceri inovatoare sau tradiţionale.

©Invest Moldova Agency

Ediția 2025